

Podcast Konkurrenten

Avsnitt 18: Internationellt samarbete – konkurrens

Textversion av Konkurrenten avsnitt 18 (publicerat 11 januari 2017), vill du hellre lyssna på avsnittet kan du ta del av det på vår webbplats www.konkurrensverket.se/konkurrenten.

Karin Lunning:

Varmt välkomna till ännu ett avsnitt av Konkurrenten, Konkurrensverkets podcast där vi pratar både om konkurrens- och upphandlingsfrågor. I dag ska det handla om internationellt arbete på Konkurrensverket och då med särskilt fokus på konkurrensområdet. Jag som leder den här podden heter Karin Lunning och är chef för avdelningen för kommunikation och internationella frågor. Och med mig i dag har jag två experter på området. Graeme Jarvie, du är funktionsansvarig för internationella frågor, välkommen.

Graeme Jarvie:

Tack.

Karin Lunning:

Och bredvid mig har jag också Mia Salborn Hodgson som har ett särskilt ansvar för det europeiska konkurrensrättsliga nätverket ECN, som vi kallar det för. European Competition Network. Välkommen.

Mia Salborn Hodgson:

Tack.

Karin Lunning:

Graeme, jag börjar med dig. Varför är det viktigt för Konkurrensverket att vara engagerad i olika internationella sammanhang?

Graeme Jarvie:

Ja, i dag är det en självklarhet att konkurrensmyndigheter behöver samarbeta över gränserna för att effektivt tillämpa reglerna till nytta för konsumenterna. Vi har ju

sett att i samband med globaliseringen under 90-talet så ökade gränsöverskridande förvärv, karteller och missbruksärenden, därför måste vi samarbeta med andra konkurrensmyndigheter. Företag bedriver sin verksamhet på flera olika marknader och det är viktigt för dem att det finns förutsägbara regler. Och därför finns det ett behov av harmonisering av såväl regler som arbetsmetoder som vi som konkurrensmyndigheter använder. Det är jätteviktigt att vi har samma synsätt, eller i varje fall en ökad förståelse för skillnaderna i synsätt.

Karin Lunning:

Du säger att det är viktigt att vi har samma synsätt. Gäller det något särskilt område inom konkurrensfrågorna?

Graeme Jarvie:

Ja, när det gäller till exempel kartellfrågor så är det väldigt viktigt att vi arbetar på ungefär samma sätt och att vi har likartade regler för hur och när vi kan ingripa mot karteller. Vi har ju sett under de senaste tio åren att fler länder har introducerat regler för eftergift, eller leniency, som vi ofta kallar det. Det är ett exempel på där vi har harmoniserat våra regler.

Karin Lunning:

Finns det något annat skäl till att det är viktigt att Konkurrensverket deltar i de här internationella sammanhangen?

Graeme Jarvie:

Absolut, en annan anledning att vara engagerad i olika internationella sammanhang är ju att höja vår interna kompetens, kunskapsöverföring och erfarenhet är extremt viktigt för att vi ska bli effektiva och framgångsrika. Och vi kan dra nytta av kunskaper och erfarenheter som finns hos andra myndigheter.

Karin Lunning:

När det gäller tillsynsfrågor och gränslandet mellan konkurrens och upphandling så deltar vi även i diskussioner just när det gäller förebyggande och konkurrensfrämjande arbete. Och det har ju lett till OECD-rekommendationer för hur man kan stärka konkurrensen inom offentlig upphandling. Kan du nämna något exempel på det?

Graeme Jarvie:

Som tillsynsmyndigheten för konkurrens och upphandlingsfrågor har Konkurrensverket stor erfarenhet som vi har kunnat bidra med i de här diskussionerna på OECD-nivå. I en internationell jämförelse är det fortfarande ganska ovanligt att samla upphandlings- och konkurrensfrågor på en och samma myndighet. Vi har verkligen sett synergier med det. Vi har upphandlingskunskaper, vi har expertisen om upphandlingsfrågor som kan bidra till de här diskussionerna och vi har varit väldigt aktiva inom OECD i diskussioner kring anbudskarteller – hur man kan upptäcka och förebygga dem.

Karin Lunning:

Och när du säger OECD:s rekommendationer, vilken relevans har de? Varför är de bra?

Graeme Jarvie:

OECD:s rekommendationer är riktade mot regeringar och tanken är att medlemsländerna inom OECD ska implementera rekommendationerna som tas fram inom OECD. Så de har stor betydelse för utvecklingen av konkurrenspolitiken helt enkelt.

Karin Lunning:

Finns det något samarbete eller internationellt forum som är viktigare än andra för Konkurrensverket att delta i?

Graeme Jarvie:

Ja, det gör det. Vi har en prioriteringspolicy för internationellt arbete som vi följer. Vi prioriterar samverkansformer som inrymmer goda förutsättningar att dra nytta av andras erfarenhet och kompetens där vi bedömer att insatsen är till störst nytta för vårt uppdrag och våra mål. Samarbeten inom EU och Norden är väldigt viktiga för att kunna ingripa mot misstänkta överträdelser av konkurrensreglerna och att bidra till en enhetlig rättstillämpning.

Karin Lunning:

När det gäller Norden, finns det något särskilt samarbete på det området?

Graeme Jarvie:

Ja, vi har en lång tradition av samarbete inom Norden sedan sextio år tillbaka. Och varje år har vi ett nordiskt konkurrensmöte där konkurrensmyndigheterna för de nordiska länderna träffas och utbyter erfarenheter och kunskaper. Vi har också ett samarbetsavtal med konkurrensmyndigheterna i Norge, Danmark och Island.

Karin Lunning:

Och det samarbetsavtalet, vad ger det oss för möjligheter?

Graeme Jarvie:

Det ger oss möjlighet att utbyta uppgifter, till exempel konfidentiella uppgifter som kan vara viktiga för våra utredningar eller för de andra konkurrensmyndigheternas utredningar.

Karin Lunning:

Jag vet att vi också samverkar mycket kring metodfrågor och det blir ju alltmer viktigt. Framför allt därför att det bidrar till en mer effektiv rättssäker lagtillämpning. Kan du nämna någonting mer om det?

Graeme Jarvie:

Absolut, det är något som vi högprioriterar. Vi medverkar i ett nätverk som heter Det internationella nätverket för konkurrensmyndigheter, och det är det främsta internationella nätverket för att diskutera metodfrågor. Så till exempel, hur kan konkurrensmyndigheter genomföra sektorsundersökningar på ett effektivt sätt? Det är någonting som vi diskuterar och utbyter erfarenheter om och vi har också tagit fram en del väldigt matnyttiga arbetsprodukter och riktlinjer.

Karin Lunning:

De här riktlinjerna, vilken betydelse har de egentligen om det är ett frivilligt nätverk?

Graeme Jarvie:

Ja, även om det är ett frivilligt nätverk så har det visat sig att många medlemsmyndigheter, många konkurrensmyndigheter som är anslutna till nätverket har ändrat sina interna rutiner och en del har också ändrat sin lagstiftning på grund av nätverkets riktlinjer. En undersökning av nätverket har visat att 50 procent av medlemsmyndigheterna har ändrat sina interna rutiner på grund av dessa riktlinjer. Så här kan man se att vårt samarbete verkligen ger effekt.

Karin Lunning:

Hur många konkurrensmyndigheter deltar i det här nätverket?

Graeme Jarvie:

132 och det är ett tecken på att konkurrensfrågor blir allt viktigare. När nätverket började för femton år sedan var det ungefär femton eller tjugo konkurrensmyndigheter som var med i nätverket.

Karin Lunning:

Och om jag förstod det rätt, ni diskuterar bara metodfrågor. Ni pratar inte enskilda ärenden alltså?

Graeme Jarvie:

Nej, vi pratar inte om enskilda ärenden men vi kan ta upp tidigare ärenden som exempel på hur vi har arbetat med en viss fråga, men vi utbyter inte konfidentiella uppgifter om ärenden som vi har haft, utan det är ett informellt nätverk.

Karin Lunning:

Konkurrensverket har ju medverkat i det här internationella konkurrensrättsliga nätverket, som vi kallar för ICN internt, under många år. Finns det något särskilt område som vi prioriterar just nu?

Graeme Jarvie:

Just nu är vi en av myndigheterna som leder arbetet med en arbetsgrupp för konkurrensfrämjande åtgärder, som vi oftast kallar för advocacy. Vi har varit en av tre ordföranden för arbetsgruppen sedan 2015 tillsammans med Italien.

Karin Lunning:

Vad är det som gör det här nätverket unikt? Jag vet att det inte bara är konkurrensmyndigheter som deltar.

Graeme Jarvie:

Ja, det är inte bara konkurrensmyndigheter som deltar utan även externa rådgivare, det vill säga advokater, ekonomer eller akademiker som är anslutna till nätverket som kan bidra med sin erfarenhet och kunskap.

Karin Lunning:

Vad är den viktigaste frågan just nu i arbetsgruppen för konkurrensfrämjande åtgärder?

Graeme Jarvie:

Vi håller på att kartlägga vilka strategier som konkurrensmyndigheter använder i sitt advocacy-arbete eller arbete med konkurrensfrämjande åtgärder, hur de på ett effektivt sätt kan planera sina strategier och utvärdera sina strategier. Och vi tittar också på hur konkurrensmyndigheter kan genomföra sektorsundersökningar på ett effektivt sätt.

Karin Lunning:

Ja, det här känns ju angeläget för alla konkurrensmyndigheter runt om i världen att påvisa nyttan om varför vi finns och vilken nytta vi gör för konsumenterna. Jag tänkte vi skulle gå över till att prata om det mer formaliserade nätverket inom EU, det europeiska konkurrensnätverket. Mia, du är ju kontaktperson i det här, vad innebär det?

Mia Salborn Hodgson:

Det innebär att jag bevakar det här nätverket och är den som konkurrensmyndigheter inom EU kontaktar om de skulle vilja ha vår hjälp i något ärende. Till exempel att genomföra en gryningsråd och det här europeiska konkurrensnätverket innebär ett ganska unikt samarbete mellan konkurrensmyndigheterna runt om i Europa. Det har sin grund i en EU-förordning som innebär att den Europeiska kommissionen och alla andra konkurrensmyndigheter gemensamt tillämpar EU:s konkurrensregler som innebär förbud mot samarbeten som begränsar konkurrensen och förbud att missbruka en dominerande ställning.

Karin Lunning:

Vad innebär det här med att ni tillämpar EU:s konkurrensregler?

Mia Salborn Hodgson:

Det innebär egentligen att man har decentraliserat befogenheterna att tillämpa de här reglerna så att också de nationella konkurrensmyndigheterna, liksom nationella domstolar på ett aktivt sätt kan delta i den här tillsynen av konkurrensregler. En nationell konkurrensmyndighet kan alltså ta emot ett klagomål och en nationell domstol kan döma i ett mål.

Karin Lunning:

Hur länge har det här nätverket funnits?

Mia Salborn Hodgson:

Det har funnits i tio år. Det kom till för att man ska få en harmoniserad tillämpning av de här reglerna och då bildade man det europeiska konkurrensnätverket där man har antagit rätt utförliga och omfattande regler för hur man samarbetar i de här frågorna.

Karin Lunning:

Ja, för det måste vara praktiskt svårt att liksom få det här nätverket att fungera.

Mia Salborn Hodgson:

Vi har en databas i nätverket och genom den så har vi angett kontaktpersoner och så vidare så att det ska vara lätt att kontakta den konkurrensmyndighet som man önskar. Och på så sett så kan vi till exempel hjälpa en annan konkurrensmyndighet att genomföra en gryningsråd. Om en konkurrensmyndighet som utreder ett ärende misstänker att det finns bevis i Sverige för en överträdelse, då kan vi genomföra gryningsråden på uppdrag av den här konkurrensmyndigheten.

Karin Lunning:

Hur börjar ett ärende? Om man börjar rent praktiskt i själva nätverket, är det någon som vänder sig till konkurrensmyndigheten i Storbritannien och påtalar ett missförhållande?

Mia Salborn Hodgson:

Det kan börja som ett tips eller klagomål nationellt. Då analyserar vi om det är en form av beteende som kan påverka handeln mellan medlemsländerna och i de fallen blir EU:s konkurrensregler tillämpliga. Vad vi gör då är att vi registrerar det här ärendet i databasens gemensamma ärendehanteringssystem med en kort beskrivning av vad vi utreder och på så sätt så kan man flagga upp för de andra länderna vad vi tittar på och se om vi får en återkoppling. Ärendet kanske även utreds på andra ställen. Sedan finns det en mekanism som gör att vi kan fördela ärendet till den myndighet som är mest lämpad att fortsätta utredningen.

Karin Lunning:

Hur vet man vem som är mest lämpad då? Finns det regler för det också?

Mia Salborn Hodgson:

Det finns regler för det också. Är det så att det kanske är ett stort antal medlemsländer som har samma problematik, då går kommissionen in och tar över utredningen och då har de liksom jurisdiktionen över.

Karin Lunning:

Ja, det låter ju bra att man tidigt då kan fördela vem som är mest lämpad. Det låter ju effektivt. Vad händer sedan då? Hur bereder man det här ärendet vidare?

Mia Salborn Hodgson:

Genom nätverket har vi också möjligheter att i vår ärendehantering utbyta och efterfråga känslig information mellan konkurrensmyndigheterna som kan hjälpa utredningen av ärendet.

Karin Lunning:

Vad gör vi mer? Till exempel, du nämnde det här att om de skulle ha hjälp med gryningsråd, hur fungerar det? Till exempel om det är fördelat i nätverket att vi ska vara ansvariga för den här utredningen och så upptäcker vi att vi tror att det finns bevis i Tyskland till exempel. Kan man vända sig till dig då och begära hjälp att genomföra en gryningsråd i Tyskland?

Mia Salborn Hodgson:

Som kontaktperson tar jag den frågan vidare i nätverket och kontaktar det man kallar för Inspection Officer på den konkurrensmyndigheten som vi vill ha hjälp ifrån. Därefter så är det de nationella reglerna i det landet som styr hur gryningsråden går till och på vilket sätt. Men på vårt uppdrag genomför Konkurrensverket gryningsråden i det landet.

Karin Lunning:

Om det är det omvända då? Det är Tyskland som vänder sig till Sverige eller vänder sig till oss och frågar om hjälp i ett konkret ärende?

Mia Salborn Hodgson:

Då hjälper vi den tyska konkurrensmyndigheten på så sätt som vi planerar våra egna gryningsråden. Vi får ansöka hos Patent- och marknadsdomstolen om tillstånd att genomföra råden och därefter samlar vi in den information som täcks av det här tillståndet och genom det här nätverket. Där det finns också regler om sekretess- och affärshemligheter och sedan kan vi överföra informationen till den berörda konkurrensmyndigheten som utreder ärendet.

Karin Lunning:

Kan du ge något exempel på ett framgångsrikt samarbete myndigheter emellan?

Mia Salborn Hodgson:

Ja, det kan jag. Vi fick in här på Konkurrensverket ett tips som gjorde att vi hittade tecken på ett otillåtet samarbete på marknaden för planglas. Och det här

informerade vi de övriga konkurrensmyndigheterna om genom det här nätverket och det visade sig då att flera andra konkurrensmyndigheter också hade misstankar om samma sak och i det läget ledde det då till att kommissionen ansågs mest lämpad och tog över ärendet. Så kommissionen inledde sin utredning och fann att de här glastillverkarna gjorde sig skyldiga till ett kartellbrott och dömdes till mycket höga böter, närmare 487 miljoner euro. Så att ett litet tips från en hantverkare i norra Sverige ledde till ett stort europeiskt kartellärende med bötfällning.

Karin Lunning:

Jag undrar vad som hade hänt om vi inte hade hittat det där beviset. Jag tänkte mer på det här nätverket. Det finns ju fler arbetsgrupper som är inordnade inom ECN. Rådgivande kommittén hör man talas om ibland, vad innebär det och var kommer de in i bilden?

Mia Salborn Hodgson:

Jo, det kommer in i just de fallen när kommissionen handlägger ärendet. Den rådgivande kommittén utgör en form av beredningsprocess där de nationella konkurrensmyndigheterna har fått delta i kommissionens beslut. Så att innan kommissionen fattar sitt beslut så bjuder man in de nationella konkurrensmyndigheterna till möte i den här rådgivande kommittén där kommissionen presenterar sina slutsatser och de nationella konkurrensmyndigheterna kan ha synpunkter på det.

Karin Lunning:

Vad innebär det? Åker vi ner till Bryssel då eller?

Mia Salborn Hodgson:

Tidigare ägde de här mötena rum i Bryssel men nu har vi utvecklat det här. De här mötena, de flesta av dem, äger faktiskt rum via videokonferens och det spar ju både tid och pengar och det är också mycket miljövänligare.

Karin Lunning:

Vad händer om vi har en annan uppfattning än kommissionen då?

Mia Salborn Hodgson:

Den noteras då i kommissionens utkast till beslut.

Karin Lunning:

De här mötena i rådgivande kommittén, är de offentliga? Eller när ni utbyter information i det här nätverket, omfattas det av sekretess eller är det offentliga uppgifter man kan ta del av?

Mia Salborn Hodgson:

Den informationen som vi utbyter i en ärendehandläggning omfattas av sekretessen. Sedan finns det genom den här förordningen som reglerar samarbetet sekretessbestämmelser som ska skydda uppgifter som utbyts inom nätverket när det gäller tillämpningen av EU:s konkurrensregler och de har vi då överfört till vår offentliga sekretesslagstiftning.

Karin Lunning:

Du nämnde tidigare här att det här europeiska konkurrensrättsliga nätverket har varit i kraft i mer än tio år. Hur ser det ut? Vad har de gjort?

Mia Salborn Hodgson:

Det har varit en succé kan man säga och har inneburit en effektiv tillämpning av EU:s konkurrensregler. Men det är klart, under årens gång kan man stöta på begränsningar och kanske saker och ting som stöter på problem. Vi ska gemensamt då tillämpa samma regler, men det kan se litet olika ut med vilka befogenheter man har i medlemsländerna. Och det är ju rätt otillfredsställande, särskilt då med hänsyn av att ungefär 85 procent av alla ärenden i tillämpningen av EU:s konkurrensregler hanteras av de nationella konkurrensmyndigheterna och kommissionen tar endast 15 procent av ärendena. Och har man då inte ungefär samma möjligheter, metoder och verktyg och befogenheter, så skapar det inte så effektivt samarbete, det skapar rättsosäkerhet och kanske svårigheter även för företagen som ska förhålla sig till olika nationella regler.

Karin Lunning:

Jag vet att man har gjort en kartläggning över vilka skillnader som finns, för nu pratar vi mycket om förfaranderegler eller hur, att det ser olika ut. Det är klart att det är oerhört viktigt att ett ärende som handläggs av konkurrensmyndigheten i Italien utreds på ungefär samma sätt som det görs i Sverige och att de har samma befogenheter. Men vad är de största skillnaderna, finns det något fokusområde som man har identifierat?

Mia Salborn Hodgson:

Ja, man har ju tittat på det här och försökt kartlägga och analysera de olika EU-myndigheternas olika verktyg, vad som krävs för att effektivt tillsynas. Och då har man fokuserat framför allt på att de nationella konkurrensmyndigheterna måste kunna agera oberoende när de tillämpar EU:s konkurrensregler. Att också ha de resurser och den personal som krävs för att utföra det här arbetet. Sedan fokuserar man också, som en andra punkt, på att de måste ha tillräckliga verktyg för att upptäcka och bekämpa överträdelser. De måste kunna utdöma verkningfulla böter mot företag som bryter mot reglerna och ha ett program för mer förmånlig behandling som vi kallar leniency, som uppmuntrar företag att avslöja olagliga karteller och som fungerar effektivt i hela Europa.

Karin Lunning:

Och här har man alltså konstaterat att det finns ganska stora skillnader. Det är klart att det låter väldigt angeläget att man säkerställer att man kan få ett effektivt tillsynsarbete inom hela EU även om vi är många konkurrensmyndigheter nu som ska tillämpa samma regler. Vad händer närmast nu, jag vet att man har diskuterat vägen framåt, vad vet vi om den?

Mia Salborn Hodgson:

Vad vi vet är att efter den här kartläggningen har den danska kommissionären för konkurrensfrågor, Margaret Vestager, meddelat att ett lagförslag kommer att presenteras under det andra kvartalet 2017. Och just nu pågår ett arbete på kommissionen med en konsekvensanalys för att avgöra vilket tillvägagångssätt som blir det mest lämpliga. Och det lutar väl mot ett direktiv.

Karin Lunning:

Och det övergripande syftet är då att stärka de nationella konkurrensmyndigheterna just när de utövar tillsyn. Jag tänkte på det här med att vi deltar i olika sammanhang både i formella nätverk inom EU men också inom OECD:s konkurrenskommitté och bidrar då till utvecklingen av konkurrens. Finns det något område eller någon fråga där det är särskilt viktigt just nu att vara med och påverka utvecklingen och inte bara följa den?

Graeme Jarvie:

Ja, digitala marknader står i fokus för konkurrensmyndigheter mer än någonsin. Konkurrensverket har till exempel fått i uppdrag att kartlägga och analysera utvecklingen i Sverige av delningsekonomin och e-handel. Och det är många länder som jobbar med dessa frågor och den digitala ekonomin är ett prioriterat fokusområde inom OECD:s konkurrenskommitté under 2016 till 2018. Och det är också en fråga som har diskuterats inom ramen för det nordiska samarbetet.

Karin Lunning:

Det här är en fråga också som diskuteras väldigt mycket inom EU. Mia, hur ser det ut där? Vad händer?

Mia Salborn Hodgson:

Kommissionen har dels antagit en strategi för en inre digital marknad i Europa och inom ramen för den har man nu en pågående sektorsundersökning om e-handel. Så frågan är högst aktuell även på ett europeiskt plan inom EU. Vi är med och bidrar och påverkar så mycket vi kan och Konkurrensverket har ett mycket gott renommé internationellt, vilket gör att vår kompetens och våra synpunkter i ärenden och samarbeten oftast är välkomna.

Karin Lunning:

Jag tänkte just på området för vertikala avtal och mer specifikt det här med online-resebyråtjänster. Det är nog många som har bokat en resa på nätet via Booking.com eller någon plattform på internet. Det här är ett uppmärksammat område Mia. Kan du berätta litegrann om Konkurrensverkets utredning och roll i detta?

Mia Salborn Hodgson:

Ja, vi inledde då för ett tag sedan just en utredning av den här marknaden för online-resebyråtjänster. En online-resebyrå driver en plattform på internet där konsumenter kan söka efter och jämföra och boka hotellrum när det gäller Booking.com och andra aktörer. Hotellen betalar sedan en provision för förmedlingen av hotellrummet endast då en bokning genomförs. Och vår utredning, det gällde vissa villkor, de så kallade prisparitet i avtalen mellan till exempel Booking.com och hotellen på den svenska marknaden. Och här hade vi ett unikt samarbete med andra likartade utredningar inom hotellsektorn som bedrevs av de franska och italienska konkurrensmyndigheterna.

Karin Lunning:

På vilket sätt är den unik?

Mia Salborn Hodgson:

När vi upptäckte att vi såg ungefär samma problematik på marknaderna och Europeiska kommissionen, de såg också frågeställningen och det var väl en fråga om de skulle ta över ärendet eller inte. Men det låg kvar på de nationella konkurrensmyndigheterna till slut och med bistånd från Europeiska kommissionen i samarbete utredde konkurrensmyndigheterna det här fenomenet tillsammans. Och det slutade med att de tre nationella konkurrensmyndigheterna godkände åtaganden från Booking.com. Att inte kräva att de priser som hotellen erbjuder på Booking.com måste vara lika eller lägre än de priser hotellen erbjuder via Booking.coms konkurrenter.

Karin Lunning:

Så det var alltså frågan om parallella utredningar hos de respektive nationella konkurrensmyndigheterna?

Mia Salborn Hodgson:

Ja.

Karin Lunning:

Som slutade i ett beslut som såg likadant ut i stort sett.

Mia Salborn Hodgson:

Ja, precis. Och det här beslutet, det återställde konkurrensen mellan online-resebyråer till nytta för konsumenterna i alla tre länder samtidigt som mera användarvänliga och avgiftsfria sök- och jämförelsetjänster. Man behåller den utvecklade tjänsten att man också kan främja den växande digitala ekonomin.

Karin Lunning:

Ja, det här ärendet är ju unikt på många sätt. Det visar på ett väldigt gott samarbete mellan de nationella konkurrensmyndigheterna. Det tangerar naturligtvis många av de konkurrensfrågor som följer av digitaliseringen och någonting vi har diskuterat väldigt mycket. Mia, det blir ju väldigt spännande att se här nu vad som händer med Vestagers förslag om att stärka konkurrensmyndigheterna. Varför är det här så viktigt?

Mia Salborn Hodgson:

Vi ser ju då i vår ärendehantering, till exempel Booking.com och även den här glaskartellen, hur viktigt det är att vi kan samarbeta över gränserna för att sådana här företeelser och beteenden stannar inte nationellt. Vi ser väldigt mycket fram emot Vestagers annonsering av ett lagförslag i början på nästa år, just för att se och förhoppningsvis nå en ökad harmonisering av konkurrensmyndigheternas både beslutsbefogenheter och verktyg som är verkligen nödvändiga för ett effektivt tillsynsarbete på konkurrensområdet. Det är också viktigt för företagen att de får den förutsägbarhet och att beredningen av ärendena är ungefär likadan oavsett i vilket land frågan och ärendet först dyker upp.

Karin Lunning:

Ja, det ska ju inte spela någon roll var ärendet handläggs utan vi har ju alla ett ansvar att skydda konsumenterna inom EU från karteller som leder till högre priser och liknande. Tack Mia och Graeme för att ni har deltagit i dag och det har varit väldigt intressant att få höra mer om Konkurrensverkets internationella arbete.

Mia Salborn Hodgson:

Tack.

Graeme Jarvie:

Tack.